

Vad förde er till Saqar?

En existentiell uppgörelse i sura al-Muddaththir (74:40–44)

Av Bilal

I Koranens 74:e kapitel, al-Muddaththir, möter vi en av de mest gripande skildringarna av Domedagens moraliska räkenskap. Verserna 40–44 utgör ett dramatiskt samtal mellan Paradisets invånare och de fördömda i Helvetet – en dialog som blottlägger de existentiella val som formar människans eviga öde:

"I trädgårdarna frågar de varandra om syndarna: 'Vad förde er till Saqar?' De svarar: 'Vi hörde inte till dem som bad, och vi gav inte den fattige att äta.'" (74:40–44)

Denna korta passage rymmer en hel teologi. Den är inte bara en varning, utan en spegel – en inbjudan till självrannsakan i en tid där både andlig förflackning och social likgiltighet breder ut sig.

Två röster, två världar

Scenen är målad med få penseldrag men stor dramatik. Paradisets invånare – de som funnit frid – samtalar med dem som hamnat i Saqar, ett

av Helvetets mest skrämmande namn. Frågan är rak: *"Vad förde er hit?"* Svaret är lika naket som det är avslöjande: *"Vi bad inte. Vi hjälpte inte de fattiga."*

Det är inte mord, stöld eller avgudadyrkan som nämns först – utan försummelse av bön och socialt ansvar. Detta är Koranens återkommande budskap: att människans fördärv ofta börjar i det subtila, i det hon låter bli att göra.

Språklig och retorisk laddning

Arabiska originalet är laddat med rytm och kontrast:

- ”فِي جَنَّاتٍ يَتَسَاءَلُونَ” – ”I trädgårdarna frågar de varandra”: pluralformen och verbet *yatasa'alun* antyder ett levande samtal, ett kollektivt minne.
- ”مَا سَأَلَكُمْ فِي سَقَرٍ؟” – ”Vad förde er till Saqar?": frågan är kort, nästan chockartad. Ordet *Saqar* har en hård fonetik, vilket förstärker dess skräckinjagande karaktär.
- ”لَمْ نَكُ مِنَ الْمُصَلِّينَ” – ”Vi hörde inte till dem som bad”: negationen *lam naku* uttrycker inte bara att de inte bad, utan att de aldrig var bland dem som bad – en identitetsmässig distans till dyrkan.

Vers 43: Bönen som identitet och livlina

”Vi hörde inte till dem som bad.” (74:43)

Denna vers är inte bara en bekännelse – den är en teologisk chockvåg. Den fördömda själen säger inte *”vi bad inte”*, utan *”vi hörde inte till dem som bad”* – vilket antyder att bönen inte bara är en handling, utan en identitet. Att vara bland de bedjande är att vara bland dem som erkänner sin beroendeställning inför Gud, som dagligen återvänder till sin Skapare i ödmjukhet och tacksamhet.

I islamisk teologi är bönen (salah) den första handlingen som döms på Domedagen. Profeten Muhammad ﷺ sade: *”Den första handlingen som människan kommer att dömas för på Domedagen är bönen. Om den är i ordning, kommer resten av hennes handlingar att vara i ordning.”* (at-Tirmidhi)

Tafsirkommentatorer som al-Tabari och Ibn Kathir betonar att versen visar

hur försummelse av bönen är ett tecken på hjärtats förhärdelse. Bönen är inte bara en religiös plikt – den är en livlina, en daglig påminnelse om människans plats i kosmos. Att förlora bönen är att förlora orienteringen.

I en värld där tid är fragmenterad och människan ständigt distraherad, fungerar bönen som en rytmisk återkoppling till det eviga. Den är en struktur för själen, ett skydd mot moralisk upplösning, och en bro mellan det temporära och det transcendentala.

Vers 43 är därför inte bara en varning – den är en inbjudan. Att höra till dem som ber är att höra till dem som lever medvetet, ansvarigt och i ständig kontakt med det gudomliga.

Teologisk djupstruktur

De klassiska kommentatorerna är eniga om att dessa verser avslöjar de grundläggande pelarna för ett liv i gudsmedvetenhet:

- **al-Tabari** betonar att bönen här representerar hela dyrkansdimensionen. Att inte be är att avsäga sig sin relation till Gud.
- **al-Jalalayn** ser i verserna en varning mot både individuell försumlighet och samhällelig kallhet.
- **Ibn Kathir** kopplar verserna till sura al-Ma‘un (107), där den som inte uppmanar till bön och inte ger till de fattiga fördöms.
- **al-Sa‘di** framhåller att dessa två synder – att försumma bön och att inte hjälpa de behövande – är tecken på ett hjärta som saknar tro.
- **Abdullah Yusuf Ali** läser verserna som en moralisk uppgörelse med hyckleri: att tro utan handling är värdelöst.
- **Bernström** betonar i sin svenska tolkning att verserna blottlägger en inre tomhet – en andlig apati som leder till social likgiltighet.

En samtida spegel

I en tid där individualism och konsumism ofta trumfar gemenskap och ansvar, blir dessa verser smärtsamt aktuella. De påminner oss om att religion inte är en privat känsla, utan en levd verklighet. Att be är att erkänna sin plats i skapelsen. Att ge till den fattige är att erkänna den andres värdighet.

Det är inte tillräckligt att *inte göra ont*. Den som inte gör gott, när han har möjlighet, är inte oskyldig. Det är detta som gör verserna så kraftfulla: de dömer inte bara handlingar, utan underlåtenhet.

Är du redo att besvara frågan?

När Paradisets invånare frågar *"Vad förde er till Saqar?"*, är det inte bara en fråga till de fördömda – det är en fråga till oss alla. Den ställs inte i vrede, utan i klarsyn. Den blottlägger vad vi prioriterar, vad vi försummar, och vad vi egentligen tror på.

Så innan du vänder blad, ställ dig själv frågan: **Om du en dag skulle stå inför den eviga domen – är du redo att besvara den frågan?** Har du hört till dem som ber? Har du gett till dem som behöver? Har du levt medvetet, ansvarigt, och i kontakt med det gudomliga?

Det är inte en fråga om perfektion. Det är en fråga om riktning. Och riktningen börjar idag.

För undervisning och reflektion

För lärare, predikanter och föräldrar erbjuder dessa verser en rik pedagogisk grund:

- **Diskussionsfrågor:** Vad innebär det att "höra till dem som ber"? Hur ser vi på vårt ansvar för de fattiga i dag?
- **Rollspel:** Låt elever gestalta samtalet mellan Paradisets och Helvetets invånare.
- **Skrivövning:** Be elever skriva ett brev från en av de fördömda – vad skulle de säga till sitt tidigare jag?

Slutsats

Verserna 74:40–44 är inte bara en skildring av Domedagen. De är en påminnelse om att varje dag är en domedag i miniatyr – varje val vi gör formar vår evighet. Att be och att ge är inte bara religiösa plikter, utan uttryck för en levande tro. Den som försummar dem riskerar att en dag få höra frågan: *"Vad förde dig till Saqar?"*

[«Makka- och Medinarelaterade uppenbarelser](#)

[KORANEN OCH DINA BARN»](#)

-
- [Bönen mellan befallning och upphöjelse](#)
 - [Regeln om att be i Haram-kläder](#)
 - [Att upphöja Allahs befallning är att be](#)
 - [Förstå Koranen](#)
 - [Lycka eller elände i nästa liv](#)
 - [Frågor och svar angående ahl al-Kitabs Kött](#)
 - [Rasism: Finns det en lösning?](#)
 - [Rasism ur ett islamiskt perspektiv](#)
 - [Den raka vägen](#)
 - [Ahl al-Sunnahs ståndpunkt gällande den som begår en stor synd](#)